

I 1988 og i 1992 blev tilskudsreglerne for frie grundskoler omlagt, og det samme skete med reglerne for frie kostskoler i 1988 og i 1994. Formålet med disse omlægninger har bl.a. været at sikre kontrollable tilskudsregler, herunder ikke mindst årselevopgørelser, som ikke kan omgås af skolerne. I tilknytning hertil er revisionsinstrukserne blevet skærpet.

Det afgørende led i kontrolprocedurene er den eksterne revision, som skolerne er underlagt, og som er det primære grundlag for ministeriets tilsyn. Tvindskolernes regnskaber er imidlertid altid indsendt til ministeriet med blank revisionspåtegning. Det forhold, at hele Tvindimperiet havde samme revisor, gav ikke tidligere anledning til bemærkninger fra hverken Rigsrevisionen eller andre. En revisor, der føler sig inhabil, skal selv gøre opmærksom herpå, og det er ikke sket.

Det står nu klart, at Tvindskolekoncernen i 1993-95 gik ind i en ekspansion med meget store investeringer, som førte til en ny anvendelse af bl.a. huslejekontrakten. Jeg finder, at Undervisningsministeriet så effektivt som muligt har grebet ind, da denne ekspansionstrang blev synlig. Først med Undervisningsministeriets eget udredningsarbejde i 1995 og Rigsrevisionens seneste beretning har ministeriet fået et grundlag for at skride ind.

For det første er der afsløret et billede af systematiske overtrædelser af tilskudsreglerne, som allerede har givet anledning til konstatering af meget store tilbagebetalingskrav. For det andet har man afdækket den store økonomiske sammenhæng, som Tvindskolerne indgår i, nemlig den såkaldte skolekoncern. Også Told og Skat har i 1995 som nævnt taget initiativ til en samlet koncernrevision af Tvindorganisationen.

Det er min vurdering, at det ikke har været muligt på et tidligere tidspunkt at afdække et så stort og systematisk misbrug, som vi nu har gjort. Når det er blevet muligt at gennemskue koncernstrukturen og dens virkemåde nu, så skyldes det ikke mindst, at Tvinds økonomiske netværk i de senere år er blevet kraftigt udbygget, og at de økonomiske transaktioner er eskaleret. Der er i større grad systematisk trukket penge ud af skolerne til skolekoncernens samlede udbygning.

Ministeriet har påvist, at dette skete i 1990'erne, hvor skolernes samlede husleje for 1992-95 steg med knap 50 pct. på grund af nye investeringer eller på grund af investeringer i nye skolebygninger, mens elevtallet kun vokse-

de med ca. 25 pct. Ministeriet havde ikke fantasi til at forestille sig, at noget sådant ville ske, da man i 1983 tog stilling til huslejekontrakten, men man advarede allerede dengang om, at der kunne komme virkninger, som ville være uacceptable.

Afsluttende vil jeg fremhæve, at med Tvindskolekoncernen har vi at gøre med et foretagende, der er usædvanligt, udspekuleret og ligger langt fra alt, hvad vi normalt beskæftiger os med i den frie skoleverden. Den opfindsomhed og snedighed, hvormed imperiet har brugt alle systemerne, er så usædvanlig, at det er meget svært at gennemskue, ikke alene for Undervisningsministeriet. En offentlig myndighed kan først gribe ind, når der er et underbygget materiale, og hvis der er klare lovgivningsmæssige hjemler, og det henholdsvis har og får vi jo først nu.

Jeg har samtidig mistet tilliden til, at Tvindskolerne under imperiet i fremtiden vil rette sig efter reglerne, og derfor kommer dette konkrete lovgivningsmæssige stop for tilskud fra den 1. januar 1997 og kravet om, at skolefolk fra Tvind kun kan få tilskud igen, hvis de frigør sig fra Tvindskolekoncernen og starter på det samme grundlag, som andre nye skoler skal starte på.

Det er min vurdering, at ministeriet løbende har grebet ind, når der blev konstateret overtrædelser af skolelovgivningen, og at kun en ny lovgivning kan sætte en effektiv stopklods for den samlede koncern. Der er ikke brug for særlige undersøgelser, som beslutningsforslaget lægger op til. Der er brug for at anvende ressourcerne på det fremadrettede arbejde, og sagen er ikke afsluttet endnu, idet der er igangsat et opfølgingsarbejde i samarbejde med andre ministerier. Vi venter på resultatet af politianmeldelserne og af Told & Skats revision, og vi mangler endnu at opgøre flere tilbagebetalingskrav.

Med den lovgivning, som jeg forventer, Folketinget vedtager inden sommerferien, vil der ske en generel opstramning af reglerne, så vi sikrer, at der fremover er tale om selvstændige, frie og uafhængige skoler. Undervisningsministeriet vil naturligvis være forpligtet til at tilrettelægge administrative procedurer, der sikrer årvågent tilsyn med, at lovgivningen efterleves. Vi vil i det videre arbejde med sagen være opmærksomme på, om der kan være forhold, hvor nogen kan drages til ansvar, både inden for og uden for statsadministrationen.